

Copyright Garant

Wat blijft er nog over van de Eed van Hippocrates?

T. Mortier en G. Casteur

Onze maatschappelijke kijk op de medische deontologie is in België op een kwart eeuw tijd op een revolutionaire wijze gekanteld. Daarvoor staan twee wetten symbool.

Een eerste wet werd in 1990 gestemd om abortus te legaliseren. Die wet kwam er niet zonder slag of stoot. Bovendien lokte koning Boudewijn een heuse koningskwes- tie uit omdat hij weigerde de wet te onder- tekenen omwille van gewetensproblemen. Sinds de invoering van de abortuswet ver- drijven huisartsen in België jaarlijks onge- veer 15.000 foetussen in extramurale cen- tra.¹ De abortusartsen van het eerste uur zijn bijna pensioengerechtigd en trekken nu aan de alarmbel. Volgens hen dreigen er ‘problemen’ te ontstaan omdat er te we- nigt studenten geneeskunde interesse tonen om abortussen uit te voeren. De directeur van de vijf Vlaamse abortuscentra is zeer ‘ongerust’ en vindt dat “we studenten ge- neeskunde ervan moeten overtuigen dat een abortuscentrum een fijne werkplek kan zijn”.²

Een tweede wet waarvan de voorstanders vonden dat die noodzakelijk was om de medische deontologie drastisch te wijzi- gen, werd in 2002 goedgekeurd, waardoor euthanasie werd gelegaliseerd. Sinds de invoering van die tweede symboolwet, is euthanasie niet meer weg te denken uit de (internationale) media en worden we met

de regelmaat van de klok geconfronteerd met verschillende casussen om euthana- sie te normaliseren en te vulgariseren. De wet wordt niet meer uitsluitend toegepast op terminaal zieke patiënten, maar ook op mensen met psychische problemen. Zelfs oude mensen die levensmoe zijn, komen in aanmerking. Kiezen voor euthanasie wordt in onze samenleving als een heldendaad ge- sublimeerd. Een oude atleet werd bijvoor- beeld breed glimlachend met een cham- pagneflles gefotografeerd en gefilmd de dag voor hij een letale injectie zou krijgen van een arts. Zelfs wanneer men niet terminaal ziek is, kan men voor een doodswens te- recht bij zelfverklaarde ‘levenseindspecia- listen’. Na het doorlopen van de procedure wordt er na ‘goedkeuring’ door een gespe- cialiseerd team een euthanasie-arts inge- schakeld die de dodelijke injectie bij de pa- tiënt toedient. Sommige voorstanders van die praktijken beweren dat dit een recht is voor iedereen en dat het toedienen van dodelijke injecties tot het arsenaal behoort van ‘normale medische handelingen’.

België werd bovendien het middelpunt van het wereldnieuws omdat de neoliberale eu- thanasiewet nog werd uitgebreid naar ter- minaal zieke kinderen. De wereld kon het niet begrijpen waarom er in België een wet werd gestemd die toeliet dat ook kinderen kunnen meestappen in het grote succesver- haal van de absolute zelfbeschikking. De voorstanders van euthanasie triomfeerden